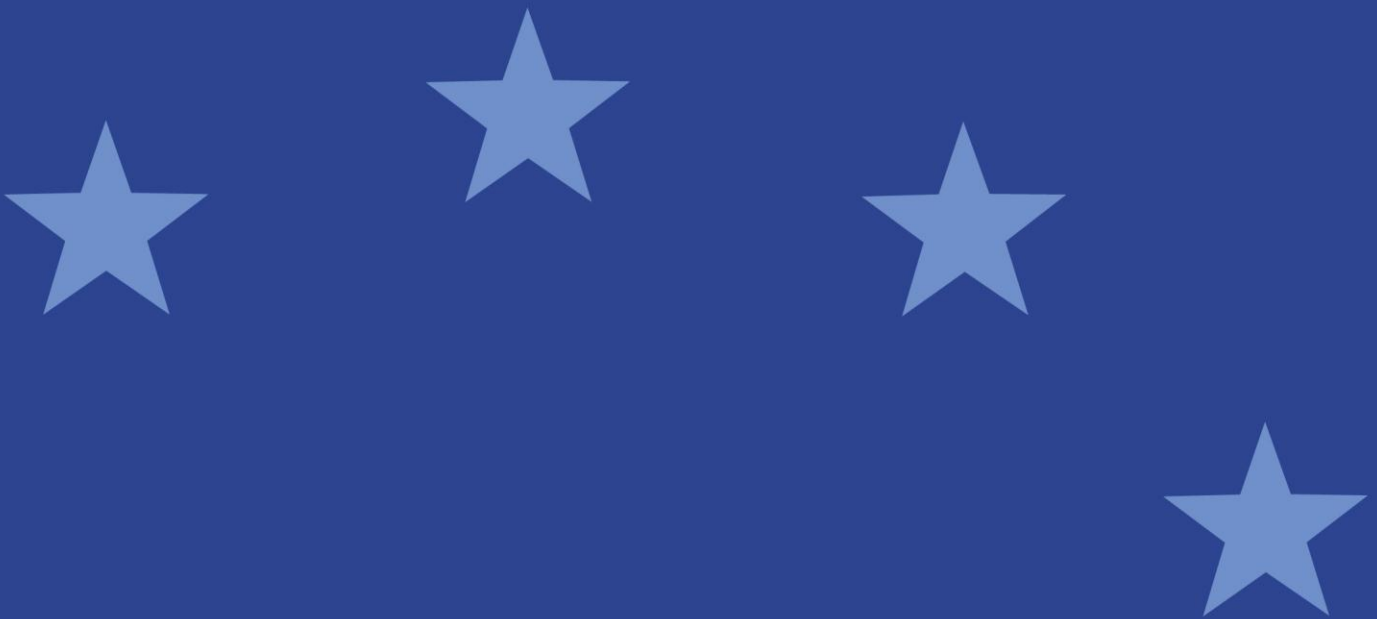

European Securities and
Markets Authority

Ohjeet

Lyhyksimyynnistä ja tietyistä luottoriskinvaihtosopimuksiin liittyvistä kysymyksistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 236/2012 mukaisesta markkinatakaustoimintaa ja ensimarkkinoilla suoritettavia operaatioita koskevasta poikkeuksesta

Sisällysluettelo

I.	Soveltamisala	3
II.	Määritelmät	3
III.	Tarkoitus	3
IV.	Noudattamista ja ilmoittamista koskevat velvollisuudet	3
V.	Tausta ja johdanto	5
VI.	Markkinatakaustoimintaa koskevan poikkeuksen määritelmä ja soveltamisala	6
VII.	Ilmoituksen vastaanottavan toimivaltaisen viranomaisen määräytyminen	10
VIII.	Poikkeuksen yleiset periaatteet ja soveltamisen edellytykset	11
	<i>VIII.I. Yleiset periaatteet</i>	<i>11</i>
	<i>VIII.II. Sovellettavat periaatteet ja edellytykset, kun yhteisö ”antaa sitovia kooltaan vertailukelpoisia ja hinnoiltaan kilpailukykyisiä samanaikaisia osto- ja myyntitarjouksia tuodakseen markkinoille säännöllisesti ja jatkuvasti likviditeettiä” (2 artiklan 1 kohdan k alakohdan i luetelmakohta)</i>	<i>12</i>
	<i>VIII.III. Sovellettavat periaatteet ja edellytykset, kun yhteisö ”toteuttaa osana tavanomaista liiketoimintaansa asiakkaiden aloitteesta tai vastauksena asiakkaiden osto- ja myyntitoimeksiantoihin suoritettavia toimeksiantoja” (2 artiklan 1 kohdan k alakohdan ii luetelmakohta)</i>	<i>15</i>
	<i>VIII.IV. Ennakoiva suojaaminen (2 artiklan 1 kohdan k alakohdan iii luetelmakohta)</i>	<i>16</i>
IX.	Poikkeusta koskeva menettely	16
X.	Siirtymätoimenpiteet	20

I. Soveltamisala

1. Näitä ohjeita sovelletaan sijoituspalveluyrityksiin, luottolaitoksiin, kolmansien maiden yhteisöihin ja rahoitusvälineiden markkinoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY (rahoitusmarkkinadirektiivi) 2 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa tarkoitettuihin yrityksiin.
2. Näitä ohjeita sovelletaan lyhyeksimyynnistä ja tietyistä luottoriskinvaihtosopimuksiin liittyvistä kysymyksistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 236/2012 17 artiklan mukaisesta markkinatakaustoimintaa koskevasta poikkeuksesta sekä hyväksyttynä päämarkkinatakaajana toimimista koskevasta poikkeuksesta ilmoittamiseen.

II. Määritelmät

<i>ETA:</i>	Euroopan talousalue
<i>ESMAN perustamisasetus:</i>	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta
<i>Rahoitusmarkkinadirektiivi</i>	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/39/EY, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, rahoitusvälineiden markkinoista

III. Tarkoitus

3. Näiden ohjeiden tarkoituksena on
 - auttaa ilmoittavaa yhteisöä ilmoituksen tekemisessä täsmentämällä ja kuvaamalla kirjallisen ilmoituksen sisältöä ja antamalla mallilomake ilmoittamista varten
 - kehittää yhteinen toimintamalli ilmoituslomakkeen toimittamiselle; sen arvioimiselle, täyttääkö ilmoittavan yhteisön toiminta poikkeuksen edellytykset ja poikkeuksen edellytysten täyttymisen valvonnalle poikkeuksen ollessa jo käytössä.

IV. Noudattamista ja ilmoittamista koskevat velvollisuudet

Ohjeiden asema

4. Tämä asiakirja sisältää Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) perustamisasetuksen 16 artiklan nojalla annetut ohjeet. ESMAN perustamisasetuksen 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten ja finanssimarkkinoiden toimijoiden on kaikin tavoin pyrittävä noudattamaan ohjeita ja suosituksia.
5. Toimivaltaisten viranomaisten, joita ohjeet koskevat, on noudatettava niitä sisällyttämällä ne valvontakäytäntöihinsä myös silloin, kun asiakirjaan sisältyvät yksittäiset ohjeet on suunnattu ensisijassa finanssimarkkinoiden toimijoille.

Ilmoittamista koskevat vaatimukset

6. Toimivaltaisten viranomaisten, joita ohjeet koskevat, on ilmoitettava ESMALLE, noudattavatko tai aikovatko ne noudattaa näitä ohjeita , ja perustelut niiden noudattamatta jättämiselle kahden kuukauden kuluttua siitä, kun ohjeet on julkaistu. Mallilomake on saatavilla ESMAn verkkosivuilla.
7. Finanssimarkkinoiden toimijoilta ei vaadita ilmoitusta.

V. Tausta ja johdanto

8. Asetus julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä 24. maaliskuuta 2012, ja sitä on sovellettu 1. päivästä marraskuuta 2012.
9. Asetuksen 17 artiklassa säädetään markkinatakaustoimintaa ja ensimarkkinoilla suoritettavia operaatioita koskevasta poikkeuksesta. Asetuksen säännösten mukaan aikomuksesta käyttää poikkeusta on ilmoitettava 17 artiklan 5 tai 6 kohdassa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle (kotijäsenvaltion viranomaiselle, kun kyseessä on markkinatakaustoimintaa koskeva poikkeus, tai asianomaisen valtionlainan osalta toimivaltaiselle viranomaiselle, kun kyseessä on hyväksyttyä päämarkkinatakaajaa koskeva poikkeus), mutta poikkeuksen piiriin kuuluvaa toimintaa voidaan harjoittaa myös asianomaisen viranomaisen valvontavallan ulkopuolisilla lainkäyttöalueilla. Kolmannen maan yhteisön, jolla ei ole toimilupaa unionissa, on lähetettävä ilmoitus sen unionissa sijaitsevan pääasiallisen markkinapaikan toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa ko. yhteisö käy kauppaa (ks. toimivaltaisen viranomaisen määräytymistä koskeva VII osio).
10. ESMA on laatinut nämä ohjeet, jotka koskevat asetuksen 2 artiklan 1 kohdan määritelmän mukaista markkinatakaustoimintaa sekä yhdenmukaista toimintamallia 17 artiklan mukaisten poikkeusten soveltamiselle, taatakseen yhdenvertaiset toimintaedellytykset, markkinakäytäntöjen yhtenäisyyden ja valvontakäytäntöjen lähentymisen eri puolilla ETA-aluetta.
11. Asetuksen 2 artiklan 1 kohdan k alakohdan mukaan ”markkinatakaustoiminnalla” tarkoitetaan sellaisen sijoituspalveluyrityksen, luottolaitoksen, kolmannen maan yhteisön tai direktiivin 2004/39/EY (rahoitusmarkkinadirektiivi) 2 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa tarkoitetun yrityksen toimintaa, joka on sellaisen kolmannen maan markkinapaikan jäsen tai toimii sellaisen kolmannen maan markkinalla, jonka lainsäädäntö- ja valvontakehyksen komissio on todennut 17 artiklan 2 kohdan nojalla vastaavaksi, jos kyseinen yritys tai yhteisö toimii päämiehenä jotakin rahoitusvälinettä koskevissa transaktioissa markkinapaikassa tai markkinapaikan ulkopuolella ja hoitaa jotakin seuraavista tehtävistä:
 - a. antaa sitovia kooltaan vertailukelpoisia ja hinnoiltaan kilpailukykyisiä samanaikaisia osto- ja myyntitarjouksia tuodakseen markkinoille säännöllisesti ja jatkuvasti likviditeettiä;
 - b. toteuttaa osana tavanomaista liiketoimintaansa asiakkaiden aloitteesta tai vastauksena asiakkaiden osto- ja myyntitoimeksiantoihin suoritettavia toimeksiantoja;
 - c. suojaa a ja b alakohdassa tarkoitettujen tehtävien hoitamisesta syntyviä positioita.
12. Asetuksen 2 artiklan 1 kohdan n alakohdan mukaan ”hyväksytyllä päämarkkinatakaajalla” tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka on allekirjoittanut valtionlainan liikkeeseenlaskijan kanssa sopimuksen tai joka on virallisesti hyväksytty päämarkkinatakaajaksi valtionlainan liikkeeseenlaskijan toimesta tai lukuun ja joka kyseisen sopimuksen tai hyväksynnän mukaisesti on sitoutunut toimimaan päämiehenä ensi- ja jälkimarkkinoilla toteutettavissa operaatioissa, jotka liittyvät kyseisen liikkeeseenlaskijan liikkeeseen laskemaan valtionlainaan.
13. Asetuksen 17 artiklan 1 kohdan mukaan markkinatakaustoiminnan vuoksi transaktioita toteuttavat yhteisöt vapautetaan nettomääräistä lyhyttä positiota koskevista avoimuusvaatimuksista osakkeiden ja valtionlainan osalta, osakkeilla ja valtionlainalla tapahtuvaa kattamatonta lyhyeksimyntiä koskevista rajoituksista sekä valtionlainan luottoriskinvaihtosopimuksia koskevien kattamattomien

positioiden toteuttamiskiellosta. On korostettava, että poikkeusta sovelletaan vain edellä 11 kohdan a–c alakohdassa määritellyn markkinatakaustoiminnan vuoksi toteutettaviin transaktioihin, ei ilmoittavan yhteisön koko toiminta-alaan. Kuten asetuksen johdanto-osan 26 kappaleessa selkeästi todetaan, tällaista poikkeusta ei sovelleta kyseisten henkilöiden omaan lukuun tehtävään kaupankäyntiin.

14. Asetuksen 17 artiklan 3 kohdan mukaan 2 artiklan 1 kohdan n alakohdan määritelmän mukaisena hyväksyttynä päämarkkinatakaajana poikkeuksen saaneen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön ei tarvitse ilmoittaa nettomääräisistä lyhyistä positioista valtionlainan osalta, niitä eivät koske valtionlainan kattamatonta lyhyeksi myyntiä kokevat rajoitukset eikä niitä kiellä toteuttamasta valtionlainan luottoriskinvaihtosopimuksia koskevia kattamattomia transaktioita. On korostettava, ettei poikkeusta sovelleta hyväksytyyn päämarkkinatakaajan koko toiminta-alaan. Lisäksi on tärkeää ottaa huomioon, että poikkeusta sovelletaan kaikkiin rahoitusvälineisiin, myös niihin valtionlainaan liittyviin luottoriskinvaihtosopimuksiin, joiden hyväksytty päämarkkinatakaaja kyseinen henkilö on ja joka myös toimii tässä tehtävässä.
15. Asetuksen 17 artiklan 1 ja 3 kohdan poikkeuksia voidaan soveltaa vain, jos aikomuksesta käyttää poikkeusta on ilmoitettu etukäteen kirjallisesti asianomaiselle toimivaltaiselle viranomaiselle vähintään 30 kalenteripäivää ennen poikkeuksen aiottua ensimmäistä käyttöä.
16. Toimivaltainen viranomainen voi kieltää ilmoitettavaa henkilöä käyttämästä poikkeusta, jos tämä ei sen mielestä täytä poikkeuksen edellytyksiä. Kiellosta perusteluineen on ilmoitettava kirjallisesti 30 kalenteripäivän kuluessa siitä, kun kaikki jäljempänä 65 kohdassa täsmennetyt oleelliset tiedot sisältävä täydellinen ilmoitus on vastaanotettu. Jos toimivaltainen viranomainen katsoo ilmoituksen täyttävän poikkeuksen edellytykset, se voi ilmoittaa asiasta ilmoittavalle yhteisölle ennen 30 kalenteripäivän pituisen ajanjakson päättymistä.
17. Asetuksessa säädetty 30 päivän etukäteisvaatimus voi aiheuttaa käytännön hankaluuksia joissakin tietyissä tilanteissa (esimerkiksi listautuminen). Tällöin toimivaltaiselle viranomaiselle on ilmoitettava mahdollisimman pian, jotta se pystyy i) käsittelemään ilmoituksen alle 30 päivässä ja ii) vahvistamaan ilmoittavalle yhteisölle, ettei aio kieltää poikkeuksen käyttöä. ESMA katsoo, että tällainen toimivaltaisen viranomaisen antama nimenomainen myönteinen viesti antaa yhteisölle mahdollisuuden käyttää poikkeusta ilmoituksen vastaanottopäivästä lähtien.
18. Lisäksi asianomainen toimivaltainen viranomainen voi milloin tahansa päättää peruuttaa poikkeuksesta saatavat edut, jos luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön tilanne on muuttunut siten, ettei se enää täytä poikkeuksen edellytyksiä. Tämä voi perustua toimivaltaisen viranomaisen omasta aloitteesta tehtyyn arvioon tai 17 artiklan 9 tai 10 kohdan mukaisesti tehtyyn luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön ilmoitukseen, jossa ilmoitetaan muutoksesta, joka vaikuttaa kyseisen henkilön edellytyksiin käyttää poikkeusta.

VI. Markkinatakaustoimintaa koskevan poikkeuksen määritelmä ja soveltamisala

19. Jotta varmistetaan, että poikkeusta sovelletaan yhdenmukaisella tavalla, on tärkeää päästä yhteisymmärrykseen poikkeuksen piiriin kuuluvasta toiminnasta. Tarkemmin sanottuna jotta poikkeusta voitaisiin soveltaa, markkinatakaustoiminnan toteuttajan on oltava jokin seuraavassa luetelluista yhteisöistä ja toimittava päämiehenä jotakin rahoitusvälinettä koskevissa transaktioissa jommassakummassa 2 artiklan 1 kohdan k alakohdassa tarkoitettussa tehtävässä ja niihin liittyvässä suojaamistoiminnassa joko markkinapaikassa tai markkinapaikan ulkopuolella:

- a. sijoituspalveluyritys, joka on markkinapaikan jäsen;
 - b. luottolaitos, joka on markkinapaikan jäsen;
 - c. kolmannen maan yhteisö, joka on sellaisen kolmannen maan markkinapaikan jäsen, jonka lainsäädäntö- ja valvontakehyksen komissio on todennut 17 artiklan 2 kohdan nojalla vastaavaksi;
 - d. kolmannen maan yhteisö, joka on Euroopan unionissa sijaitsevan markkinapaikan jäsen; tai
 - e. direktiivin 2004/39/EY 2 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa tarkoitettu yritys, joka on markkinapaikan jäsen.
20. Yhteenvetona edellä esitetystä voidaan todeta, että yhteisön tietyssä toiminnassa voidaan siis poiketa asetuksen säännöksistä kolmen edellytyksen täyttyessä:
- a. yhteisön on oltava sen markkinapaikan jäsen, jossa se
 - b. toimii päämiehenä ja hoitaa jotakin edellä 11 kohdassa määritetyistä tehtävistä
 - c. poikkeuksen käyttöä koskevan ilmoituksen kohteena olevaa rahoitusvälinettä koskevassa transaktiossa.
21. Henkilön ei kuitenkaan tarvitse harjoittaa markkinatakaustoimintaansa yksinomaan kyseisellä markkinapaikalla tai markkinalla tai olla hyväksytty markkinatakaajaksi tai likviditeetin tarjoajaksi kyseisen markkinapaikan tai markkinan sääntöjen mukaisesti. Markkinatakaustoiminnan hoitamiseen ei vaadita myöskään erillistä sopimusvelvoitetta. Henkilöllä voi esimerkiksi olla oikeus poikkeukseen, kun se käy kauppaa markkinapaikalla tai markkinalla suojatakseen positioita, jotka ovat syntyneet asetuksen 2 artiklan 1 kohdan k alakohdan i luetelmakohdan tai 2 artiklan 1 kohdan k alakohdan ii luetelmakohdan mukaisesta toiminnasta, jota se on harjoittanut kyseisen markkinapaikan tai markkinan ulkopuolella.
22. ESMA panee merkille, että Euroopan komission yksiköt ovat tehneet kirjallisesti oikeudellisen analyysin asetuksen 2 artiklan 1 kohdan k alakohdassa annetusta markkinatakaustoiminnan määritelmästä, ja siitä käy selväksi, että jokaisen edellä luetellun markkinatakaustoiminnan edellytyksen täyttymistä on arvioitava yksitellen jokaisen yksittäisen rahoitusvälineen osalta. Euroopan komission tekemän analyysin mukaan markkinatakaustoiminta välineillä, joita ei ole otettu julkisen kaupankäynnin kohteiksi tai joilla ei käydä kauppaa millään markkinapaikalla – kuten tilanne on tällä hetkellä monien valtionlainan luottoriskinvaihtosopimusten, joidenkin valtionlainojen ja listaamattomien johdannaisten kohdalla – ei täytä asetuksen 17 artiklan 1 kohdan mukaisen poikkeuksen edellytyksiä, koska jäsenyyttä koskevaa vaatimusta ei voida täyttää.
23. On syytä huomata, että poikkeus kattaa toiminnan vain silloin, kun se toteutetaan kunkin transaktion erityisissä olosuhteissa aidosti asetuksen 2 artiklan 1 kohdan k alakohdassa määriteltynä markkinatakaustoimintana. Näin ollen henkilön, joka ilmoittaa aikomuksesta käyttää poikkeusta, odotetaan pitävän hallussaan markkinatakaustoimintaan liittyviä merkittäviä lyhyitä positioita ainoastaan lyhyitä aikoja.

24. Arbitraasitoimintaa (etenkin samaan arvopaperiin perustuvien eri rahoitusvälineiden välillä toteutettua) ei katsota asetuksen soveltamisalaan kuuluvaksi markkinatakaustoiminnaksi, eikä sille siksi voida myöntää poikkeusta.
25. Asetuksen 2 artiklan 1 kohdan k alakohdan iii luetelmakohdan mukaista suojaamistoimintaa toteutettaessa suojaamista varten hankitun position koon olisi oltava samassa suhteessa suojattuun riskiin, jotta poikkeuksen edellytykset täyttyisivät näiden toimintojen kohdalla. Henkilön pitää pystyä perustelemaan toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä, miksi kokojen tarkka vastaavuus ei ole mahdollista. Eron tulee olla kaikissa tapauksissa merkityksettömän pieni.
26. Kun edellytykset täyttyvät, tietyllä rahoitusvälineellä toteutetulle tai tiettyyn rahoitusvälineeseen liittyvälle yhteisön markkinatakaustoiminnalle voidaan myöntää asetuksen 17 artiklan 1 kohdan mukaisesti poikkeus asetuksen 5, 6, 7, 12, 13 ja 14 artiklan soveltamisesta osakkeiden ja valtionlainan nettomääräisiin lyhyisiin positioihin liittyvän avoimuusvaatimuksen, osakkeiden ja valtionlainan kattamatonta lyhyeksi myyntiä koskevan rajoituksen ja valtionlainan luottoriskinvaihtosopimuksia koskevien kattamattomien transaktioiden toteuttamiskiellon osalta.
27. Valtionlainan luottoriskinvaihtosopimuksia koskevaan markkinatakaustoimintaan sovelletaan kuitenkin asetuksen 8 artiklaa, eli toimivaltaiselle viranomaiselle on ilmoitettava valtionlainan luottoriskinvaihtosopimusten kattamattomista positioista, jos toimivaltainen viranomainen on keskeyttänyt tällaisia välineitä koskevan rajoituksen soveltamisen 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Periaatteena yksi poikkeus yhtä välinettä kohti

28. Asetuksen 2 artiklan 1 kohdan k alakohdassa markkinatakaustoiminta määritellään toimimiseksi päämiehenä jotakin rahoitusvälinettä koskevassa transaktiossa. Näin ollen 17 artiklan 1 kohdan mukaista poikkeusta sovelletaan rahoitusvälinettä koskeviin transaktioihin rahoitusvälinekohtaisesti, eikä sitä voida pitää koko markkinatakaustoimintaa koskevana yleisenä poikkeuksena. Ilmoitus, joka koskee aikomusta käyttää 17 artiklan 1 kohdan mukaista poikkeusta, ja asianomaisen poikkeuksen käyttö kohdistuvat siis asetuksen soveltamisalaan kuuluvan tietyn liikkeeseenlaskijan liikkeeseen laskemaan rahoitusvälineeseen eli
 - a. järjestelmän piiriin kuuluvan liikkeeseenlaskijan liikkeeseen laskemiin osakkeisiin
 - b. asetuksessa määritellyn valtionlainan liikkeeseenlaskijaan.
29. Poikkeusta koskevassa ilmoituksessa on määritettävä aina
 - a. osakkeiden kohdalla yksittäinen väline, jota markkinatakaustoimintaa koskevan poikkeuksen käyttämiseen liittyvä ilmoitus koskee
 - b. valtionlainan ja mahdollisen valtionlainan luottoriskinvaihtosopimuksen kohdalla sen valtionlainan liikkeeseenlaskija, johon liittyvää markkinatakaustoimintaa poikkeuksen käyttämistä koskeva ilmoitus koskee.
30. Jos markkinatakaustoiminta liittyy rahoitusvälineeseen, joka ei ole osake eikä valtionlaina ja josta syntyy asetuksen 3 ja 4 artiklassa tarkoitettuja pitkiä tai lyhyitä positioita, ilmoituksessa on täsmennettävä rahoitusvälineen luokka komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 918/2012 liitteessä I olevan 1 ja 2 osan mukaisesti sekä sitä vastaava osake tai valtionlainan liikkeeseenlaskija.

On tärkeää, että vastaavaa osaketta tai valtionlainaa koskevalle toiminnalle myönnetään poikkeus vain siltä osin kuin se toteutetaan kyseiseen rahoitusvälineeseen liittyvän markkinatakaustoiminnan suojaamiseksi asetuksen 2 artiklan 1 kohdan k alakohdan iii luetelmakohdan mukaisesti.

31. Näiden tietojen avulla toimivaltaisen viranomaisen pitäisi pystyä parhaalla tavalla harkitsemaan erikseen kunkin välineen tai valtionlainan liikkeeseenlaskijan kohdalla, kielletäänkö poikkeuksen käyttö 17 artiklan 7 kohdan nojalla.
32. Asetuksen 17 artiklan 1 kohdan mukaisen poikkeuksen osalta edellä 30 kohdassa tarkoitetuiksi rahoitusvälineiksi katsotaan ne luetellut rahoitusvälineet, joita koskevat positiot on otettava huomioon nettomääräistä lyhyttä positiota laskettaessa. Osakkeiden kohdalla näitä ovat komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 918/2012 liitteessä I olevassa 1 osassa luetellut välineet:
 - a. optiot
 - b. warrantit
 - c. futuurit
 - d. indeksiin sidotut instrumentit
 - e. hinnanerosopimukset
 - f. osakkeet/osuudet pörssilistatuissa rahastoissa
 - g. vaihtosopimukset (swaps)
 - h. spread bet -sopimukset
 - i. vähittäis- tai ammattimarkkinoille tarkoitettut paketoitunut sijoitustuotteet
 - j. monimutkaiset johdannaiset
 - k. osakkeisiin liittyvät sertifikaatit
 - l. osaketalletustodistukset (Global Depository Receipts).

Valtionlainan liikkeeseenlaskijoiden kohdalla näitä ovat komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 918/2012 liitteessä I olevassa 2 osassa luetellut välineet:

- a. optiot
- b. futuurit
- c. indeksiin sidotut instrumentit
- d. hinnanerosopimukset
- e. vaihtosopimukset (swaps)

- f. spread bet -sopimukset
 - g. monimutkaiset johdannaiset
 - h. valtionlainaan liittyvät sertifikaatit.
33. Henkilön markkinatakaustoiminta, joka koskee sellaisia johdannaisia tai pörssilistattuja rahastoja, joissa johdannaisen perustana tai pörssilistatun rahaston osana on järjestelmän piiriin kuuluvia rahoitusvälineitä, voi täyttää poikkeuksen edellytykset erityisesti, jos perustana tai osana oleviin välineisiin liittyvä kaupankäynti toteutetaan kyseisiä johdannaisia tai pörssilistattuja rahastoja koskevan markkinatakaustoiminnan suojaamiseksi.
34. Tämä näkemys on asetuksen tekstin mukainen. On myös muistettava, että yleisluonteisesti sovellettavien EU:n lainsäädännön yleisten tulkintaperiaatteiden mukaan EU:n säädökseen sisältyvää poikkeusta pitäisi tulkita suppeasti. Lisäksi muunlainen tulkinta rajoittaisi asetuksen tehokkuutta ja laajentaisi tosiasiallisesti rajattomasti poikkeusten käyttämistä.

Jäsenyyttä koskeva vaatimus

35. Luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön, joka aikoo käyttää markkinatakaustoimintaa koskevaa poikkeusta ja ilmoittaa asianomaiselle toimivaltaiselle viranomaiselle aikomuksestaan, on oltava markkinapaikan (eli rahoitusmarkkinadirektiivin 4 artiklan 14 ja 15 kohdassa tarkoitettujen säänneltyjen markkinoiden tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän) jäsen tai jäsen "vastaavalla" markkinalla sellaisessa kolmannessa maassa, jossa se toimii päämiehenä jotakin rahoitusvälinettä koskevissa transaktioissa hoitaessaan jompaakumpaa 2 artiklan 1 k kohdassa tarkoitettua tehtävää ja niihin liittyvää suojaustoimintaa.
36. Molemmissa tapauksissa ilmoituksen kohteena olevan välineen on oltava julkisen kaupankäynnin kohteena tai sillä on käytävä kauppaa markkinapaikalla, jonka jäsen henkilö on. Edellä 31 kohdassa tarkoitettujen rahoitusvälineiden osalta ei ole välttämätöntä olla sen markkinapaikan jäsen, jolla kyseinen osake tai valtionlaina on otettu julkisen kaupankäynnin kohteeksi tai sillä käydään kauppaa.

VII. Ilmoituksen vastaanottavan toimivaltaisen viranomaisen määräytyminen

37. Asetuksessa täsmennetään, mille toimivaltaiselle viranomaiselle luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön on ilmoitettava aikomuksestaan käyttää markkinatakaustoimintaa koskevaa tai hyväksyttynä päämarkkinatakaajana toimimiseen liittyvää poikkeusta. Niiden kolmannen maan yhteisöjen, joilla ei ole toimilupaa unionissa, ja muiden henkilöiden, jotka on hyväksytty tai rekisteröity tai joiden kotipaikka on unionissa, välillä on kuitenkin tehty ero.
38. Unionissa hyväksytyjen henkilöiden kohdalla ilmoituksen vastaanottava asianomainen toimivaltainen viranomainen on
- markkinatakaustoimintaa koskevan poikkeuksen kohdalla asetuksen 2 artiklan 1 kohdan i alakohdan määritelmän mukainen kyseisen henkilön kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen

- hyväksytyä päämarkkinatakaajaa koskevan poikkeuksen kohdalla asianomaisen valtionlainan liikkeeseen laskeneen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen.
39. Kolmannen maan yhteisön, jota ei ole hyväksytty unionissa (jäljempänä kolmannen maan yhteisö), osalta asetuksen 17 artiklan 8 kohdassa määritellään asianomaiseksi toimivaltaiseksi viranomaiseksi sen unionissa sijaitsevan pääasiallisen markkinapaikan viranomainen, jossa yhteisö käy kauppaa. Jos kolmannen maan yhteisö aikoo siis käyttää markkinatakaustoimintaa koskevaa poikkeusta tietyn rahoitusvälineen kohdalla tai päämarkkinatakaajana toimimiseen liittyvää poikkeusta, sen pitää ilmoittaa sen markkinapaikan viranomaiselle, jossa se käy eniten kauppaa Euroopassa.
40. Kolmannen maan yhteisön pitää arvioida edellisen vuoden toimintaansa ottamalla huomioon kunkin markkinapaikan liikevaihto (sellaisena kuin se on määritelty komission asetuksen (EY) N:o 1287/2006 2 artiklan 9 kohdassa), joka on syntynyt rahoitusvälineisiin liittyvää markkinatakaustoimintaa harjoittaessa Euroopassa sekä hoidettaessa valtionlainaa koskevia jälkioperaatioita hyväksyttynä päämarkkinatakaajana, ja määritettävä, millä Euroopan markkinapaikalla (eli säännellyillä markkinoilla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä) sillä on eniten toimintaa.
41. Näin jokaisella kolmannen maan yhteisöllä on vain yhdet päämarkkinat Euroopassa ja yksi ainoa eurooppalainen toimivaltainen viranomainen, jolle sen pitää osoittaa ilmoitus rahoitusvälineestä riippumatta.

VIII. Poikkeuksen yleiset periaatteet ja soveltamisen edellytykset

42. Jäljempänä esitetyillä periaatteilla ja edellytyksillä ei ole tarkoitus täydentää tai muuttaa markkinatakaustoiminnan määritelmää¹, vaan pikemminkin asettaa vaatimuksia, joita toimivaltaisten viranomaisten on otettava huomioon arvioidessaan, täyttääkö asetuksen 17 artiklan 5 kohdan nojalla poikkeuksesta ilmoitettava yhteisö poikkeuksen soveltamisen edellytykset.

VIII.I. Yleiset periaatteet

43. Edellä määritellyn henkilön, joka aikoo käyttää asetuksen 17 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua poikkeusta, on
- oltava sen markkinapaikan jäsen, jossa kyseinen rahoitusväline on otettu julkisen kaupankäynnin kohteeksi tai jossa sillä käydään kauppaa ja jossa henkilö harjoittaa kyseiseen välineeseen liittyvää markkinatakaustoimintaa;
 - noudatettava markkinatakaustoiminnalle asetettuja yleisiä sääntöjä ja erityisiä vaatimuksia markkinapaikalla tai kolmannen maan markkinapaikalla ;
 - pidettävä kirjaa pyydetyn poikkeuksen kohteena olevaan markkinatakaustoimintaan liittyvistä toimeksiannoista ja transaktioista, niin että ne voidaan helposti erottaa omaan lukuun tehtävästä kaupankäynnistä;

¹ Edellytyksillä ei ole etenkään tarkoitus laajentaa eikä kaventaa rahoitusmarkkinadirektiivissä nykyisellään tai sen tulevan tarkistuksen jälkeen määriteltyä markkinatakauksen soveltamisalaa.

- otettava käyttöön poikkeusvaatimuksen kohteena olevaan markkinatakaustoimintaan liittyviä sisäisiä menettelyjä, joiden avulla tällainen toiminta voidaan eritellä välittömästi ja kirjanpito on valmiina toimivaltaisen viranomaisen saatavilla tämän pyynnöstä;
- saatava käyttöön tehokkaat resurssit vaatimusten noudattamista ja tarkastuksia varten sekä järjestelmä, jonka avulla se pystyy valvomaan poikkeusvaatimuksen kohteena olevaa markkinatakaustoimintaa;
- pystyttävä osoittamaan toimivaltaiselle viranomaiselle milloin tahansa, että sen markkinatakaustoiminta täyttää näissä ohjeissa asetetut periaatteet ja edellytykset.

VIII.II. Sovellettavat periaatteet ja edellytykset, kun yhteisö ”antaa sitovia kooltaan vertailukelpoisia ja hinnoiltaan kilpailukykyisiä samanaikaisia osto- ja myyntitarjouksia tuodakseen markkinoille säännöllisesti ja jatkuvasti likviditeettiä” (2 artiklan 1 kohdan k alakohdan i luetelmakohta)

44. Kaikissa omaisuuslajeissa sovellettava ensisijainen periaate on se, että yhteisön, joka ilmoittaa aikomuksestaan käyttää poikkeusta 2 artiklan 1 kohdan k alakohdan i luetelmakohdan mukaisen markkinatakaustoiminnan kohdalla, on tuotava markkinoille likviditeettiä säännöllisesti ja jatkuvasti antamalla sitovia, kooltaan vertailukelpoisia ja hinnoiltaan kilpailukykyisiä samanaikaisia osto- ja myyntitarjouksia. On tärkeää huomata, että läsnäoloa, hintaa ja kokoa koskevat vaatimukset eivät ole erillisiä vaan vaikuttavat toinen toisiinsa. Asetuksen 2 artiklan 1 kohdan k alakohdan i luetelmakohdan mukainen markkinatakaustoiminta, jolle voidaan myöntää poikkeus 17 artiklan nojalla, on toimintaa, jossa henkilö tarjoaa kilpailukykyisiä ja kooltaan vertailukelpoisia hintoja määritettyjen edellytysten mukaisesti soveltuvin osin ainakin ilmoitetun pakollisen läsnäoloajan osalta.
45. ESMA katsoo asianmukaiseksi sisällyttää näihin ohjeisiin edellytykset, joiden perusteella toimivaltaisten viranomaisten pitää arvioida 17 artiklan 5 kohdan nojalla annettuja ilmoituksia, jotka liittyvät markkinapaikalla kaupankäynnin kohteena oleviin osakkeisiin ja osakkeita koskeviin johdannaissopimuksiin. ESMA voi laatia aikanaan edellytykset myös muille asetuksen kattamille varojen luokille. ESMA ottaa huomioon rahoitusvälineiden markkinoista annetun asetuksen ja rahoitusmarkkinadirektiivin mukaisen markkinatakausta koskevan määritelmän varmistukseksi EU:n säännösten johdonmukaisuuden. ESMA jatkaa markkinoiden muutosten seurantaa ja saattaa ottaa määritetyt edellytykset myöhemmin uudelleen harkintaan.
46. Asetuksen 2 artiklan 1 kohdan k alakohdan i mukaista markkinatakaustoimintaa harjoittavan henkilön on oltava tarjoajana tarjouskirjassa tai annettava markkinapaikalla niihin asianomaisiin osakkeisiin tai osakkeita koskeviin johdannaissopimuksiin liittyviä tarjouksia, joiden osalta se vaatii poikkeusta riittävällä osuudella pakollisesta kaupankäyntiajasta. Tältä osin asetuksessa ei nähtävästi vaadita keskeytyksetöntä läsnäoloa, vaikka sen mukaan läsnäolon on oltava säännöllistä ja jatkuvaa. Näin ollen läsnäoloon markkinoilla sisältyy seuraavaa:
 - a. edellytykset täyttävän toiminnan hoitaminen joka päivä kun markkinat ovat avoinna
 - b. jäljempänä luetellut edellytykset täyttävien tarjousten antaminen kohtuullisin väliajoin siten, ettei markkinatakaustoimintaa keskeytetä merkittäväksi ajaksi yksittäisen kaupankäyntijakson aikana.

47. Kooltaan vertailukelpoisten ja hinnoiltaan kilpailukykyisten osto- ja myyntitarjousten antamista koskevan vaatimuksen osalta asetuksessa ei täsmennetä, onko annettavien hintojen oltava osto- ja myyntitarjouksissa yhtä kilpailukykyisiä. Näin ollen ESMA katsoo, että markkinatakaustoimintaa harjoittavan henkilön ehdottama osto- ja myyntihinnan välinen ero voi olla epäsymmetrinen, eli sen ei tarvitse olla tietyn rahoitusvälineen osalta markkinoilla annetun osto- ja myyntihinnan välisen eron puolessavälissä. Osto- ja myyntihintojen kilpailukyky voi siis olla tietyllä hetkellä eritasoista strategian suuntautumisen mukaan edellyttäen, että markkinatakaustoimintaa harjoittava yhteisö täyttää likviditeetin tarjoamista markkinoille koskevan tavoitteen. Mahdollinen epäsymmetria ei saisi kuitenkaan johtaa siihen, että joko osto- tai myyntihinta menettää kilpailukykynsä.
48. Edellä esitetyt seikat huomioon ottaen rahoitusmarkkinadirektiivin mukaisiksi likvideiksi osakkeiksi katsottavien osakkeiden kohdalla menetellään seuraavasti:
- a. Säännöllinen ja jatkuva läsnäolo markkinoilla tarkoittaa, että markkinatakaustoimintaa pitää harjoittaa joko kuukausittain tai päivittäin vähintään 80 prosenttia koko kaupankäyntiajasta. Tätä läsnäoloaikaa voidaan vähentää asianomaisen markkinapaikan sääntöjen mukaisessa epänormaalissa markkinatilanteessa. Niiden rahoitusmarkkinadirektiivin mukaisten likvidien osakkeiden kohdalla, joiden hinta määräytyy yksinomaan markkinapaikalla käytävän huutokaupan perusteella, säännöllisen ja jatkuvan läsnäolon merkitys ei ole verrattavissa säännölliseen ja jatkuvaan läsnäoloon, joka liittyy jatkuvan kaupankäynnin kohteena oleviin osakkeisiin. Tällöin säännöllisen ja jatkuvan läsnäolon edellytystä olisi arvioitava vertaamalla sitä vähintään asianomaisten rahoitusvälineiden osalta hyväksytyjä markkinatakaajia tai likviditeetin tarjoajia koskeviin, sen markkinapaikan säännöissä määriteltyihin vaatimuksiin, jolla väline on otettu julkisen kaupankäynnin kohteeksi. Markkinatakaustoimintaa koskevan poikkeuksen käyttö näiden välineiden kohdalla edellyttää, että henkilö antaa kilpailukykyisiä osto- ja myyntitarjouksia ennen kaupankäynnin alkamista tapahtuvassa huutokauppavaiheessa siten, että tarjoukset ovat läsnä huutokaupan päättyessä ja rahoitusvälineen hinta määräytyy sulkemishetkellä.
 - b. Kilpailukykyisten hintojen pitäisi olla sillä markkinapaikalla, jolla hinnat annetaan asianomaisille rahoitusvälineille, asetettujen sääntöjen mukaisesti hyväksytyiltä markkinatakaajilta tai likviditeetin tarjoajilta edellytetyn myynti- ja ostotarjousten enimmäiseron rajoissa. Jos markkinapaikalla ei ole asetettu sääntöjä hyväksytyjen markkinatakaajien tai likviditeetin tarjoajien myynti- ja ostotarjousten enimmäiserolle, voidaan viitata hyväksytyille markkinatakaajille tai likviditeetin tarjoajille toisella markkinapaikalla, jolla kyseisellä rahoitusvälineellä käydään aktiivisesti kauppaa, asetettujen sääntöjen vaatimuksiin. Jos tämä vaihtoehto ei ole mahdollinen, viimeinen keino kilpailukykyisen hinnan mittaamiselle on sen vertaaminen asianomaisella rahoitusvälineellä todettuun keskimääräiseen eroon markkinapaikalla, jossa sillä käydään kauppaa. Myynti- ja ostotarjousten hintojen väliseen epäsymmetriaan sovelletaan edellä olevan 47 kohdan edellytyksiä.
 - c. Markkinatakaajan tarjouskirjassa antamien tarjousten koko ei saisi olla pienempi, kuin mitä sillä markkinapaikalla, jossa asianomaisilla osakkeilla käydään kauppaa, asetettujen sääntöjen mukaisesti hyväksytyiltä markkinatakaajilta tai likviditeetin tarjoajilta edellytetään. Jos markkinapaikalla ei ole sääntöjä hyväksytyjen markkinatakaajien tai likviditeetin tarjoajien tarjousten koosta, voidaan viitata hyväksytyille markkinatakaajille tai likviditeetin tarjoajille sellaisen toisen markkinapaikan säännöissä asetettuihin

vaatimuksiin, jossa asianomaisella rahoitusvälineellä käydään aktiivisesti kauppaa. Jos tämä vaihtoehto ei ole mahdollinen, markkinatakaustoiminnassa annettujen tarjousten koon arvioimisen viimeisenä keinona voidaan käyttää sen vertaamista asianomaisen rahoitusvälineen keskimääräiseen kauppakokoon.

49. Niiden osakkeiden kohdalla, joita ei katsota rahoitusmarkkinadirektiivin mukaisiksi likvideiksi osakkeiksi, sekä markkinapaikalla kaupankäynnin kohteena olevien osakkeita koskevien johdannaissopimusten kohdalla menetellään seuraavasti:
- a. Säännöllistä ja jatkuvaa läsnäoloa markkinoilla koskevaa vaatimusta olisi arvioitava vertaamalla sitä kyseisen rahoitusvälineen osalta hyväksytyjä markkinatakaajia tai likviditeetin tarjoajia koskevissa sen markkinapaikan säännöissä määritettyihin vaatimuksiin, jossa rahoitusväline on otettu julkisen kaupankäynnin kohteeksi.
 - b. Kilpailukykyisten hintojen olisi oltava markkinatakaajien tai likviditeetin tarjoajien ostaja myyntitarjouksille markkinapaikassa asetettujen sääntöjen mukaisen enimmäiseron rajoissa. Osto- ja myyntihintojen väliseen mahdolliseen epäsymmetriaan sovelletaan edellä olevan 47 kohdan mukaisia edellytyksiä.
 - c. Tarjousten koko ei saisi olla merkittävästi pienempi kuin mitä hyväksytyiltä markkinatakaajilta tai likviditeetin tarjoajilta edellytetään sen markkinapaikan säännöissä, jossa asianomaisilla rahoitusvälineillä käydään kauppaa.

Epälikvidien osakkeiden kohdalla, jos edellä tarkoitettussa markkinapaikassa ei ole asetettu hyväksytyjä markkinatakaajia tai likviditeetin tarjoajia koskevia sääntöjä jostakin b ja c kohdan edellytyksestä, voidaan viitata toisessa markkinapaikassa, jossa asianomaisella rahoitusvälineellä käydään aktiivisesti kauppaa, hyväksytyille markkinatakaajille tai likviditeetin tarjoajille asetettujen sääntöjen mukaisiin vaatimuksiin.

Jos tämä vaihtoehto ei ole mahdollinen, viimeisenä keinona ja sen mukaan, mistä edellytyksestä on kyse,

- kilpailukykyisiä hintoja olisi mitattava suhteessa asianomaisen rahoitusvälineen osalta todettuun keskimääräiseen eroon sillä markkinapaikalla, jossa rahoitusvälineellä käydään kauppaa, tai niiden on viime kädessä oltava markkinapaikassa säädetyn osto- ja myyntitarjousten enimmäiseron rajoissa
- markkinatakaustoiminnassa annettujen tarjousten kokoa olisi arvioitava suhteessa asianomaisen rahoitusvälineen keskimääräiseen kauppakokoon sillä markkinapaikalla, jossa sillä käydään kauppaa.

Osakkeita koskevien johdannaissopimusten kohdalla, jos edellä tarkoitettulla markkinapaikalla ei ole hyväksytyjä markkinatakaajia tai likviditeetin tarjoajia koskevia sääntöjä jostakin a, b ja c kohdassa asetetusta edellytyksestä, voidaan viitata toisessa markkinapaikassa, jossa samankaltaisilla johdannaissopimuksilla käydään aktiivisesti kauppaa, mikäli tällaisia on, hyväksytyille markkinatakaajille tai likviditeetin tarjoajille asetettujen sääntöjen mukaisiin vaatimuksiin.

50. Yhteisö voi osoittaa täyttävänsä nämä edellytykset viitaten jälkikäteen aiempaan kaupankäyntiin tai etukäteen jatkossa aiottuun kaupankäyntiin.
51. ESMA ehdottaa, että toimivaltaiset viranomaiset arvioisivat ilmoitusta aikomuksesta käyttää poikkeusta seuraavasti:
- a. Jos henkilö pystyy osoittamaan, että se on osapuolena markkinatakausta tai likviditeetin tarjoamista koskevassa sopimuksessa tai ohjelmassa markkinapaikan kanssa tai että se on liikkeeseenlaskija, joka täyttää tai ylittää edellä luetellut kolme edellytystä, toimivaltaisen viranomaisen odotetaan lähtökohtaisesti hyväksyvän ilmoituksen. On syytä huomata, että vaikka henkilö olisi sopimuksen osapuoli, sen on kuitenkin täytettävä 2 artiklan 1 kohdan k alakohdan mukaiset oleelliset edellytykset, kuten muun muassa oltava markkinapaikan jäsen tai toimittava päämiehenä.
 - b. Jos henkilö ei ole edellä kuvatulla tavalla osapuolena sopimuksessa tai ohjelmassa, sen olisi esitettävä todisteet siitä, että se täyttää edellä asetetut edellytykset ja muut 2 artiklan 1 kohdan k alakohdassa säädetty edellytykset.
52. Lisäksi ilmoittavan henkilön pitäisi pystyä antamaan lisätietoja tai todisteita toimivaltaisen viranomaisen tapauskohtaisesta pyynnöstä. Erityisesti on annettava
- a. todisteita tarjousten vertailukelpoisesta koosta
 - b. todisteita tarjousten kilpailukykyisistä hinnoista
 - c. todisteita säännöllisestä ja jatkuvasta läsnäolosta markkinoilla.

VIII.III. Sovellettavat periaatteet ja edellytykset, kun yhteisö ”toteuttaa osana tavanomaista liiketoimintaansa asiakkaiden aloitteesta tai vastauksena asiakkaiden osto- ja myyntitoimeksiantoihin suoritettavia toimeksiantoja” (2 artiklan 1 kohdan k alakohdan ii luetelmakohta)

53. Edellä 43 kohdassa asetettujen yleisten periaatteiden lisäksi päämiehenä toimiminen asiakkaiden aloitteesta tai vastauksena asiakkaiden osto- ja myyntitoimeksiantoihin suoritettavissa toimeksiannoissa voidaan katsoa asetuksessa tarkoitetuksi markkinatakaustoiminnaksi, jos henkilö pystyy osoittamaan toimivaltaiselle viranomaiselle, että se on sijoituspalveluyritys, luottolaitos, kolmannen maan yhteisö tai direktiivin 2004/39/EY 2 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa tarkoitettu yritys ja että tällainen toiminta kuuluu nyt ja jatkossa sen ”tavanomaiseen liiketoimintaan”.
54. Täyttääkseen poikkeuksen edellytykset tässä tehtävässä markkinatakaajan on
- a. tarjottava säännöllisesti hintoja asiakkaille tai säilytettävä kyky antaa tarjous vastauksena asiakkaan toimeksiantoon ja
 - b. oltava pyynnöstä valmis kaupankäyntiin asiakkaiden kanssa.
55. Tällöin toimivaltainen viranomainen ottaa huomioon seuraavat seikat:
- Käykö henkilö jo säännöllisesti ja järjestelmällisesti kauppaa kyseisellä rahoitusvälineellä ja missä määrin se tekee näin suorittaessaan toimeksiantoja asiakkaan aloitteesta tai

vastauksena asiakkaan toimeksiantoihin. Jos markkinatakaustoimintaa toteutetaan välineillä, joilla käydään kauppaa harvoin ja ad hoc -periaatteella, on ratkaisevaa, onko markkinatakaaja kaikkina kaupankäyntiaikoina valmistautunut ja valmis tarjoamaan asiakkaille hintoja ja käymään kauppaa vastauksena asiakkaan toimeksiantoihin siten, että kaupankäynnin voidaan kohtuudella olettaa toteutuvan millä tahansa asiakkaan toimeksiantoon kuuluvalla välineellä. Näiden on oltava etukäteen määriteltyjä välineitä tai välineiden luokkia, esimerkiksi säänneltyjen markkinoiden pääindeksejä tai välineitä. Taustalla olevan liiketoimintastrategian esittely voi olla olennaisena todisteena tukemassa 2 artiklan 1 kohdan k alakohdan ii luetelmakohdan mukaisen kertaluonteisen toiminnan soveltuvuutta poikkeukseen.

- Toiminnan (jonka osalta poikkeuksesta ilmoitetaan) laajuus verrattuna kyseisen henkilön omaan lukuun käytävän kaupan kokonaismäärään.
- Jos henkilö ei käy vielä säännöllisesti ja järjestelmällisesti kauppaa kyseisellä rahoitusvälineellä suorittaakseen toimeksiantoja asiakkaiden aloitteesta tai vastauksena asiakkaiden toimeksiantoihin, on otettava huomioon

voidaanko sen kohtuudella odottaa tekevän niin jatkossa ja mitkä ovat tällaisen odotuksen ja sitä perustelevien liiketoiminta-oletusten perusteet (myös suhde asiakkaiden lukuun muilla rahoitusvälineillä käytävään kauppaan). Toimivaltaisille viranomaisille tehtävässä ilmoituksessa voidaan viitata kohtuulliseen odotukseen tietyllä rahoitusvälineellä käytävästä kaupasta.

VIII.IV. Ennakoiva suojaaminen (2 artiklan 1 kohdan k alakohdan iii luetelmakohta)

56. Jos yhteisö toimii päämiehenä ja ennakoi asiakkaan aloitetta tai toimeksiantoa, jonka odotetaan toteutuvan lähiaikoina, se voi hyödyntää markkinatakausta koskevaa poikkeusta siltä osin, kuin ennakoiva suojaaminen on välttämätöntä todellisen markkinatakaustoiminnan toteuttamiselle eikä sitä toteuteta muista syistä, esimerkiksi keinottelutarkoituksessa. Jos ennakoitua asiakkaan toimeksiantoa tai tarjouspyyntöä ei saada, ennakoivan suojaamisen tuloksena kertynyt positio olisi purettava nopeasti ja järjestelmällisellä tavalla (joka tapauksessa niin pian kuin käytännössä mahdollista).
57. Markkinatakaajan pitää pystyä osoittamaan, että asiakkaan toimeksiantoa ennakoiva kaupankäynti vastaa joka kerta markkinatakaustoimintaa hoidettaessa toteutettuja transaktioita.

IX. Poikkeusta koskeva menettely

58. Asetuksen mukaisen poikkeuksen käyttäminen perustuu aikomuksesta ilmoittamista koskevaan vaatimukseen. Kyseessä ei ole lupamenettely. Ilmoituksen vastaanottanut toimivaltainen viranomainen voi kuitenkin kieltää poikkeuksen käytön joko ilmoittamishetkellä tai myöhemmin, jos se katsoo, etteivät poikkeuksen edellytykset enää täyty.
59. Kun otetaan huomioon tiettyä rahoitusvälinettä koskevan poikkeuksen maantieteellinen laajuus ja mahdollinen vaikutus Euroopan markkinoihin, kyseistä välinettä koskevan ilmoituksen vastaanottava yksittäinen toimivaltainen viranomainen on vastuussa päättäessään, kieltääkö se poikkeuksen käytön vai ei.

60. Lisäksi poikkeuksen käytön kieltäminen on asetuksen mukaan ilmoituksen vastaanottaneen toimivaltaisen viranomaisen vastuulla. Näin ollen ESMA katsoo, että toimivaltaisen viranomaisen päätös kieltää henkilöä hyödyntämästä poikkeusta on tehtävä ja perusteltava kirjallisesti.
61. Ilmoituksen aikomuksesta käyttää poikkeusta vastaanottanut toimivaltainen viranomainen voi vastata ilmoittavalle henkilölle muodollisesti, ettei se vastusta poikkeuksen käyttöä, sen mukaan mitä kansallisissa laeissa ja asetuksissa säädetään, vaikka asetuksessa ei varsinaisesti sitä vaadita.
62. Tässä yhteydessä on siis erittäin tärkeää soveltaa yhdenmukaistetulla tavalla asetuksen säännöksiä, jotka liittyvät (a) ilmoituksen aikomuksesta käyttää poikkeusta, (b) ilmoituksen sisältöön, (c) asianomaisen toimivaltaisen viranomaisen vastaanottamien ilmoitusten käsittelymenettelyyn ja (d) poikkeuksen edellytysten arviointimenettelyyn, jonka seurauksena toimivaltainen viranomainen voi päättää kieltää poikkeuksen käytön, sekä huomion otettaviin vaatimuksiin niin alkuperäisen ilmoituksen tekemisen hetkellä kuin myöhemmässä vaiheessa.

Aikomuksesta ilmoittaminen

63. Vaatimusten, jotka liittyvät tietoihin, joita on toimitettava aikomusta käyttää poikkeusta koskevan ilmoituksen ohella, olisi oltava yleisesti siten tasapainossa, että niillä varmistetaan riittävien tietojen toimittaminen toimivaltaisille viranomaisille. Viranomaisten pitäisi pystyä arvioimaan ilmoituksia tehokkaasti näiden tietojen perusteella, mutta samalla on vältettävä asettamasta kohtuuttomia ilmoittamista koskevia vaatimuksia henkilöille, jotka aikovat käyttää poikkeusta.
64. Ilmoitus on toimitettava asianomaiselle toimivaltaiselle viranomaiselle sähköisessä muodossa liitteissä I ja II annetun mallin mukaisesti jollakin toimivaltaisen viranomaisen kyseisessä jäsenvaltiossa hyväksymällä kielellä, ja ilmoitus on vahvistettava kirjallisesti, jos sitä edellytetään kyseisen jäsenvaltion lainsäädäntö- ja sääntelykehyksessä. Jos ohessa toimitetaan liiteasiakirjoja, ne voidaan toimittaa kansainvälisessä finanssialan toiminnassa tavanomaisesti käytettävällä kielellä.
65. Sen mukaan, mistä poikkeuksesta (hyväksytty päämarkkinatakaaja vai markkinatakaustoiminta) on kyse, ilmoittavan yhteisön on toimitettava seuraavat tiedot:
 - a. hyväksytty päämarkkinatakaaja
 - i. ilmoittavan osapuolen tiedot
 - ii. ilmoittavan osapuolen yhteyshenkilön tiedot
 - iii. jäljennös valtionlainan liikkeeseenlaskijan tai tämän lukuun toimivan henkilön allekirjoittamasta sopimuksesta/hyväksynnästä.
 - b. markkinatakaustoiminta
 - iv. ilmoittavan osapuolen tiedot
 - v. ilmoittavan osapuolen yhteyshenkilön tiedot
 - vi. ilmoittavan osapuolen asema
 1. luottolaitos

2. sijoituspalveluyritys
 3. kolmannen maan yhteisö tai
 4. direktiivin 2004/39/EY 2 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa tarkoitettu yritys.
- vii. markkina, jolla ilmoittava henkilö toimii
- viii. kuvaus toiminnasta ja täsmällinen tehtävä asetuksen 2 artiklan 1 kohdan k alakohdan mukaisesti:
1. 2 artiklan 1 kohdan k alakohdan i luetelmakohdan mukainen tehtävä
 2. 2 artiklan 1 kohdan k alakohdan ii luetelmakohdan mukainen tehtävä ja asiakkaan puolesta tehtyjen palvelujen luonne:
 - a. toimeksiantojen suorittaminen asiakkaan aloitteesta
 - b. toimeksiantojen suorittaminen vastauksena asiakkaan myynti- ja ostotoimeksiantoihin.
- ix. Jokaisen tehtävän osalta on ilmoitettava ne rahoitusvälineet, joiden kohdalla aiotusta poikkeuksen käytöstä ilmoitetaan. Tämä voidaan tehdä luettelemalla yksittäiset rahoitusvälineet tai täsmentämällä asianomaiset välineet selkeästi (esimerkiksi tietyn päivän FTSE 100 -indeksi) edellyttäen, että tuloksena syntyvä luettelo tietyistä välineistä on tyhjentävä ja että ilmoituksen vastaanottanut toimivaltainen viranomainen pystyy sen perusteella erittelemään yksiselitteisesti kaikki yksittäiset välineet, joita ilmoitettu poikkeuksen aiottu käyttö koskee.
- x. Jos markkinatakauspalvelujen tarjoamisesta on voimassa oleva sopimus, on esitettävä kuvaus sopimuksen mukaisista keskeisistä velvoitteista ja toiminnasta tai jäljennös sopimuksesta.
- xi. Jos markkinatakaustoimintaa toteutetaan 30 kohdassa tarkoitetuilla välineillä, kuten pörssilistatuilla rahastoilla tai listatuilla johdannaisilla, ilmoitetaan rahoitusvälinettä vastaava luokka komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 918/2012 I liitteen 1 ja 2 osan mukaisesti.
- xii. Jos tietyllä rahoitusvälineellä toteutettua aiempaa markkinatakaustoimintaa ei voida osoittaa (esimerkiksi listautuminen, uuden markkinatakaustoiminnan aloittaminen uudella rahoitusvälineellä tai muu vastaava):
1. 2 artiklan 1 kohdan k alakohdan i luetelmakohdan mukaisen markkinatakaustoiminnan tehtävän osalta ilmoitetaan rahoitusvälineellä toteutetun markkinatakaustoiminnan odotettu päivittäinen volyyymi
 2. 2 artiklan 1 kohdan k alakohdan ii luetelmakohdan mukaisen markkinatakaustoiminnan tehtävän osalta ilmoitetaan rahoitusvälineellä toteutetun markkinatakaustoiminnan odotettu viikoittainen volyyymi.

66. Hyväksyttynä päämarkkinatakaajana toimimiseen liittyvän tai markkinatakaustoimintaa koskevan poikkeuksen osalta ilmoittavan osapuolen asema (sijoituspalveluyritys, luottolaitos, toimiminen markkinoilla) on edellytys, jota on arvioitava selkeästi ja joka on tarkistettava ilmoittavan yhteisön toimittamien tietojen perusteella.
67. On syytä huomata, että tällainen arviointi voi olla monimutkaisempi kolmansien maiden yhteisöjen kohdalla: sen lisäksi että varmistetaan, että hakijan kolmannen maan markkina on todettu vastaavaksi, yhteistyö ja tietojenvaihto kolmannen maan sääntelyviranomaisten kanssa voi olla välttämätöntä, ja se toteutetaan asetuksen 38 artiklan säännösten mukaisesti.

Poikkeuksen edellytysten seuranta

68. Asetuksen 17 artiklan 9 ja 10 kohdan mukaisesti henkilön, joka on antanut 17 artiklan 5 tai 6 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen, on ilmoitettava mahdollisimman pian asianomaiselle toimivaltaiselle viranomaiselle kirjallisesti muutoksista, jotka vaikuttavat kyseisen henkilön edellytyksiin käyttää poikkeusta. Toimivaltainen viranomainen arvioi ilmoitettujen muutosten perusteella kahden viikon kuluessa, täyttääkö kyseinen toiminta edelleen poikkeuksen edellytykset.
69. Osana yhteisiä valvontamenettelyjä ja -käytäntöjä toimivaltaiset viranomaiset voivat tehdä omasta aloitteestaan temaattisen tarkistuksia ja tarkastaa milloin tahansa, täyttääkö luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön toiminta poikkeuksen edellytykset.

Kiireellisiin toimenpiteisiin liittyvä erityistilanne

70. Toteuttaessaan poikkeustilanteessa tilapäisen toimenpiteen ja käyttäessään näin asetuksen V luvun 1 jakson mukaisia, tavanomaisen järjestelmän ylittäviä valtuuksiaan toimivaltainen viranomainen voi päättää jättää soveltamatta toimenpiteitä markkinatakaustoimintaan tai päämarkkinatakaajana toimimiseen. Viranomaiselle jätetään näin harkintavaltaa toimenpiteen käyttöönotossa. Toimivaltainen viranomainen voi etenkin käyttää jonkin verran harkintavaltaa tällaisen poikkeuksen tehdessään. Sanotun rajoittamatta toimivaltaisen viranomaisen mahdollisuutta tehdä jatkossa lisää poikkeuksia, jos tällaista poikkeusta sovelletaan markkinatakaustoimintaan, sillä tarkoitetaan asetuksen määritelmän mukaista markkinatakaustoimintaa.

Toimivaltaisten viranomaisten välinen yhteistyö

71. Kuten asetuksessa säädetään, ilmoittavan henkilön asianomainen toimivaltainen viranomainen myöntää poikkeuksen ja kolmannen maan yhteisön kohdalla poikkeuksen myöntää sen pääasiallisen markkinapaikan toimivaltainen viranomainen, jossa se käy kauppaa, ja poikkeus on hyväksyttävä kaikkialla unionissa.
72. On kuitenkin mahdollista, että tiettyjen rahoitusvälineiden kohdalla markkinan paikallinen viranomainen (joka on ilmoittavan henkilön vastaanottavan jäsenvaltion viranomainen) voi saada kattavammat tiedot, joiden perusteella voidaan tarkastaa henkilölle myönnetyn poikkeuksen kohteena olevan markkinatakaustoiminnan tosiasiallinen toteutuminen. Paikallisten markkinoiden kaupankäynnin päivittäistä valvontaa hoitaessaan vastaanottavan jäsenvaltion viranomainen saattaa nimittäin saada todisteita siitä, ettei tietty henkilö välttämättä täytä markkinatakaustoimintaa koskevan poikkeuksen edellytyksiä. Tällöin vastaanottavan jäsenvaltion viranomainen toimittaa asiaankuuluvat todisteet kotijäsenvaltion viranomaiselle.

73. Kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen jatkaa yhteistyötä asetuksen 35 ja 37 artiklan mukaisesti tutkittuaan ja analysoituaan toimitetut todisteet.
74. Toimivaltaisten viranomaisten väliset erimielisyydet ratkaistaan ESMAN perustamisasetuksen (EU) N:o 1095/2010 19 artiklan säännösten mukaisesti.

X. Siirtymätoimenpiteet

75. Asetuksen 17 artiklan 14 kohdan mukaan ilmoitus voidaan tehdä toimivaltaiselle viranomaiselle milloin tahansa 60 kalenteripäivän kuluessa ennen 1. päivää marraskuuta 2012. Ennen näiden ohjeiden voimaantuloa tehdyt ilmoitukset, jotka eivät täytä ohjeissa asetettuja vaatimuksia, tarkastetaan ja arvioidaan joka tapauksessa ohjeisiin sisältyvien säännösten perusteella kuuden kuukauden kuluessa ohjeiden voimaantulosta.
76. On syytä huomata, ettei asetukseen sisälly säännöstä ennen sen soveltamisen aloittamista myönnettyjen markkinatakaustoimintaa koskevien poikkeusten säilymisestä. Näin ollen yhteisöjen, joiden toiminnalle on myönnetty poikkeus kansallisista lyhyeksimyntiä koskevista järjestelmistä ennen asetuksen voimaantuloa, on ilmoitettava asianomaisille toimivaltaisille viranomaisille kirjallisesti aikomuksestaan käyttää asetuksen 17 artiklan 1 kohdan mukaista poikkeusta.

Liite I

Ilmoitus aikomuksesta käyttää lyhyeksimyynnistä ja tietyistä luottoriskinvaihtosopimuksiin liittyvistä kysymyksistä 14 päivänä maaliskuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 236/2012 17 artiklan 3 kohdan mukaista poikkeusta

1	ILMOITAVAN OSAPUOLEN tiedot	
a)	Etunimi SUKUNIMI Yhtiön nimi kokonaisuudessaan	
b)	BIC-tunnus (jos haltijalla on sellainen)	
c)	Maa	
d)	Osoite	
2	Yhteyshenkilö	
a)	Etunimi Sukunimi	
b)	Puhelinnumero	
c)	Faksinumero	
d)	Sähköpostiosoite	
3	Rahoitusväline	
	Kuvaus valtionlainan liikkeeseenlaskijasta (tiedot annetaan CSV-muodossa erillisenä taulukkona, jossa luetellaan valtionlainan liikkeeseenlaskijat)	

Päiväys ja allekirjoitus _____

TÄRKEÄÄ:

Tämä ilmoituslomake on pätevä vain, jos sen ohessa toimitetaan jäljennös valtionlainan liikkeeseenlaskijan tai tämän lukuun toimivan henkilön allekirjoittamasta sopimuksesta/hyväksynnästä.

Liite II

Ilmoitus aikomuksesta käyttää lyhyeksimyynnistä ja tietyistä luottoriskinvaihtosopimuksiin liittyvistä kysymyksistä 14 päivänä maaliskuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 236/2012 17 artiklan 1 kohdan mukaista poikkeusta

1	ILMOITTAVAN OSAPUOLEN tiedot	
a)	Etunimi SUKUNIMI Yhtiön nimi kokonaisuudessaan	
b)	BIC-tunnus (jos haltijalla on sellainen)	
c)	Maa	
d)	Osoite	
2	Yhteyshenkilö	
a)	Etunimi Sukunimi	
b)	Puhelinnumero	
c)	Faksinumero	
d)	Sähköpostiosoite	

3	Markkinatakaustoimintaa koskevat tiedot	
a)	ASEMA (ilmoittavan osapuolen asema – luottolaitos, sijoituspalveluyritys, kolmannen maan yhteisö vai direktiivin 2004/39/EY 2 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa tarkoitettu yritys)	
b)	TOIMINTA MARKKINOILLA (markkinapaikat, joiden jäsenyys olemassa)	
c)	YKSITYISKOHTAINEN KUVAUS 2 ARTIKLAN 1 KOHDAN k ALAKOHDAN MUKAISESTA TOIMINNASTA tai ILMOITUS 2 ARTIKLAN 1 KOHDAN k ALAKOHDAN MUKAISESTA ODOTETTAVASTA TOIMINNASTA	
d)	RAHOITUSVÄLINE (tiedot annetaan erillisessä taulukossa CSV-muodossa)	
	(i) VÄLINE (osake, valtionlainan liikkeeseenlaskija, luottoriskinvaihtosopimus)	
	(ii) markkinatakaustoimintaan liittyvän VÄLINEEN LUOKKA, jos eri kuin edellä (i) kohdassa (nimetään rahoitusväline/ perusta)	
e)	KUVAUS SOPIMUKSESTA (päävelvollisuudet ja toiminnot)	

Päiväys ja allekirjoitus _____

Liite III

Aikomuksesta käyttää lyhyeksimyynnistä ja tietyistä luottoriskinvaihtosopimukseen liittyvistä kysymyksistä 14 päivänä maaliskuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 236/2012 17 artiklan 1 kohdan ja 17 artiklan 3 kohdan mukaista poikkeusta annettavan ilmoituksen yhteydessä käytettävä taulukko (csv-tiedosto)

Tiedot antavan toimivaltaisen viranomaisen nimi:

Ilmoittavan henkilön nimi:

Tunnus* (esim. BIC-tunnus):

*täsmennettävä, jos kyseessä muu tunnus kuin BIC-tunnus

Osakkeet

N:o	ISIN-tunnus	Liikkeeseenlaskijan nimi	Toiminta markkinoilla (17 artiklan 1 kohta)
1			
2			
3			
4			
...			

N:o	Valtionlainan liikkeeseenlaskijan nimi	Toiminta markkinoilla (17 artiklan 1 kohta)
1		
2		
3		
4		
...		

Valtionlainan luottoriskinvaihtosopimus

N:o	Valtionlainan liikkeeseenlaskijan nimi	Toiminta markkinoilla (17 artiklan 1 kohta)
1		
2		
3		
4		
...		

Muut välineet kuin osakkeet, valtionlaina tai valtionlainan luottoriskinvaihtosopimukset, joista syntyy lyhyitä tai pitkiä positioita

N:o	Luokka (komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 918/2012 I liitteen 1 ja 2 osa)	Perustana oleva rahoitusväline
1		
2		
3		
4		
...		